

Jaarverslag 2024

Museum Het Bolwerk IJzendijke

Het informatiecentrum voor de Staats-Spaanse Linies

JAARVERSLAG MUSEUM HET BOLWERK 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	Pagina 1
Inleiding.....	Pagina 2
Visie en Missie.....	Pagina 2
Predicaat Erkend Museum verworven in 2022.....	Pagina 2
Publieksactiviteiten 2024.....	Pagina 2, 3, 4, 5 en 6
Samenwerking binnen IJzendijke.....	Pagina 7
Samenwerking buiten IJzendijke.....	Pagina 8
Bedrijfsvoering.....	Pagina 9
. Opleidingen.....	Pagina 9
Public Relations.....	Pagina 9 en 10
Subsidieaanvragen / bezoekersaantallen en financiën.....	Pagina 11

Inleiding

Museum Het Bolwerk in de stad IJzendijke is hét kenniscentrum van de Staats-Spaanse Linies. In het huidige Zeeuws-Vlaanderen van Retranchement in het westen tot Nieuw-Namen in het oosten en in Vlaanderen van Knokke-Heist in het westen tot aan Antwerpen in het oosten zijn gedurende drie eeuwen honderden forten, linies, vestigingswerken en dijken gebouwd. Start van de bouwwerken was tijdens de Tachtigjarige Oorlog met Spanje van 1568 tot 1648 en de voortzetting was tijdens de Spaanse (1701-1714) en Oostenrijkse (1740-1748) Successieoorlogen.

Overblijfselen van deze bouwwerken zijn nog steeds in het landschap aanwezig. Aandacht voor deze Staats-Spaanse Linies staat centraal in museum Het Bolwerk. Daarnaast neemt aandacht voor de krijgsgeschiedenis en vestingbouw vanaf de Romeinse tijd naar de Tachtigjarige oorlog, eindigend met de Tweede Wereldoorlog een centrale plaats in de collectie in.

Visie

De Stichting Het Bolwerk versterkt de komende 5 jaar de kennisoverdracht van de Staats-Spaanse Linies, de krijgsgeschiedenis en vestingbouwkunde in Zeeuw-Vlaanderen van de Romeinse tijd tot en met de Tweede Wereldoorlog.

Missie

Museum Het Bolwerk brengt het verleden, zoals verwoord in de visie, naar de 21ste eeuw. Dit doen wij door de pijlers van de internationale museumnorm (ICOM), te weten bedrijfsvoering, collectie en publiek, kwalitatief goed te organiseren.

Predicaat Erkend Museum verworven in 2022

Uitgangspunten van museum Het Bolwerk zijn realisatie van onze visie en missie. In juni 2022 heeft museum Het Bolwerk opnieuw het predicaat Erkend Museum van de landelijke Museumvereniging ontvangen voor 5 jaar. Dit houdt in dat museum Het Bolwerk aan de vereisten voor herijking van vermelding in het Museumregister voldoet en bezoekers in bezit van een museumkaart gratis museum Het Bolwerk mogen bezoeken. Ook zijn de kansen op het verkrijgen van subsidies als Erkend Museum daardoor kansrijker. Museum Het Bolwerk onderschrijft en implementeert – naar vermogen - als Erkend Museum de uitgangspunten van de Museumnorm 2020. Deze norm bestaat uit 17 criteria verspreid over de drie pijlers: bedrijfsvoering, collectie en publiek.

Met ingang van 2023 bestuurt het bestuur aan de hand van het bestuursreglement en uiteraard aan de hand van de uitgangspunten van de Museumnorm 2020. Parallel aan het verkrijgen van het predicaat Erkend Museum hebben het bestuur en de vrijwilligers niet stil gezeten gedurende 2024. Van de activiteiten doen wij hieronder verslag. Het museum was geopend van 1 april t/m 31 oktober 2024 van dinsdag t/m zondag en van 1 november t/m 31 december 2024 van woensdag t/m zaterdag.

Publieksactiviteiten in 2024

De vaste tentoonstellingen over de Romeinse tijd, Staats-Spaanse Linies en de Tweede Wereldoorlog bleven in het aanbod. Zo ook de wisseltentoonstellingen over:

1. Alexander Farnese, hertog van Parma (1545-1592). De expositie geeft inzicht in zijn bijzondere afkomst, prominente familieleden en de rol die hij in onze streek heeft gespeeld.
2. Ambrogio Spinola, Italiaanse generaal in Spaanse dienst (1569 - 1630). Geboren als telg van een steenrijke Genuese bankiersfamilie belandt hij samen met zijn broer Federico op het strijdtoneel in onze grensstreek. In 1604 wordt onder zijn leiding Oostende veroverd op de Republiek, maar Sluis valt ondanks zijn inspanningen in handen van het Staatse leger.

Op 1 april (2^e Paasdag) opende museum Het Bolwerk zijn deuren voor een nieuw museumseizoen. Traditiegetrouw werd het nieuwe museumjaar ingeluid met een speciale bijeenkomst voor genodigden. Zij hebben een toegangsbewijs voor 2 personen ontvangen. Onder het genot van een hapje en een drankje werden de aanwezigen, waaronder wethouder Patricia van de Vijver, op de hoogte gebracht van onze activiteiten en toekomstplannen. In 2024 hebben wij nog stil gestaan aan bij 2 Italiaanse generaals in Spaanse dienst: Ambrogio Spinola en Alexander Farnese. In 2025 zullen wij de schijnwerpers richten op prins Maurits van Nassau. Daarnaast is er van 1 april t/m 31 december 2024 de expositie: "Herinneringen van oma" door Anne van de Perk geweest. Een serie zwart-wit foto's van historisch IJzendijke.

Lezingen in museum Het Bolwerk

Zowel voor de inhoud van de tentoonstellingen als de lezingen en de aanschaf van kaarten, boeken en het op niveau houden van de collectie staat het Kenniscentrum garant. Het Kenniscentrum bestaat uit een aantal enthousiaste vrijwilligers met kennis van de historie met name over de Staats-Spaanse Linies en uit een aantal vrijwilligers, de klusgroep, die de tentoonstellingen opbouwen en weer afbreken.

Naast het personele Kenniscentrum bestaat ook het fysieke Kenniscentrum op de 1^e verdieping van museum Het Bolwerk, waar de collectie boeken, kaarten en de computer geraadpleegd kunnen worden door geïnteresseerden in de geschiedenis van onze streek.

De lezingen die door deskundigen worden gegeven hebben bijna altijd een relatie met de Staats-Spaanse Linies, de 80-jarige oorlog en de daarop volgende Franse, Oostenrijkse en Napoleontische tijd.

In 2024 hebben de volgende lezingen plaatsgevonden:

Vrijdag 23 februari 2024

Door: Carolina Lenarduzzi

Titel: Katholiek in de Republiek: de belevingswereld van Nederlandse katholieken in de periode 1570-1750

Vrijdag 22 maart 2024

Door: Tim Piceu

Titel: Vrijbuiters en quaetdoenders. Terreur op het platteland (eind 16^e eeuw)

Vrijdag 26 april 2024

Door: Piet Lombaerde

Titel: Spinola en Maurits: twee gewiekste krijgsheren in confrontatie

Vrijdag 24 mei 2024

Door: Marc Buise

Titel: Een kennismaking met militaire inundaties in Noord-Vlaanderen

Vrijdag 28 juni 2024

Door: De proza- poëzie groep Apropos

Titel: De Zeeuws-Vlaamse Schrijfgroep Apropos verover Het Bolwerk!

Vrijdag 27 september 2024

Door: Paul Stockman

Titel: "Sterck Water"

Vrijdag 25 oktober 2024

Door: Jan Kuipers

Titel: "Vrouwen tijdens de Opstand"

Vrijdag 29 november 2024

Door: Rinus Willemsen

Titel: Biervliet, het oudste Staatse fort in onze streek

Activiteitencommissie

De activiteitencommissie die in 2022 in het leven is geroepen heeft haar activiteiten in 2024 voortgezet. De activiteitencommissie is een paraplu waaronder verschillende werkgroepen actief zijn. De werkgroepen organiseren alle activiteiten, groot en klein, structureel en incidenteel, voor jong en oud. In de werkgroepen hebben vrijwilligers zitting die zich inzetten om een mooi programma samen te stellen. De samenstelling van de activiteitencommissie is als volgt: 1 vaste medewerker, 1 bestuurslid en 1 of 2 vrijwilligers. Het bestuurslid dat zitting heeft in de activiteitencommissie is de penningmeester.

In 2024 heeft de activiteitencommissie kinderactiviteiten en een vertelavond georganiseerd.

2 januari: LEGO middag, met LEGO-blokjes je eigen vesting bouwen

12 februari: LEGO middag

10 april: Piraatje spelen (niet doorgegaan i.v.m. te weinig aanmeldingen)
Leer alles wat een zeerover doet
Drama / toneelspelen met Robin Verstraeten

22 april LEGO middag

5 juni Mooi plaatje (niet doorgegaan i.v.m. te weinig aanmeldingen)
Ook in oorlogstijd kun je, samen met de vijand, prachtige en gekke foto's maken.
Taferelen maken en fotograferen met Mardie

10 juli LEGO middag

14 augustus LEGO middag (niet doorgegaan i.v.m. te weinig aanmeldingen)

17 september Schip ahoy!

Teken stap-voor-stap een mooi groot zeilschip
Tekenen met Ferdy Remijn

11 oktober Vertelavond: De Gesel van Axel in Het Mauritshof te IJzendijke

Wie of wat is de Gesel van Axel?

Wat heeft die vreemde pendel er mee te maken?

Waar komt dat mysterieuze schilderij vandaan?

Allemaal vragen die tijdens de vertelavond aan de orde kwamen.

Traditiegetrouw waren de dames van de Groene Polderwinkel aanwezig. Zij zorgden voor iets lekkers.

De avond werd muzikaal omlijst door Nel Bouwhuis en Gavin Kwekkeboom

De vertellers deze avond waren Frans Brouwers en Sankie Koster

23 oktober LEGO middag
6 november Maak je eigen schild
 Een al in model gezaagd houten schild verven
 Schilder er iets op wat echt bij jou hoort, zodat iedereen kan zien dat het
 JOUW schild is
27 december LEGO middag

Overige activiteiten / evenementen georganiseerd door museum Het Bolwerk of waarbij museum Het Bolwerk betrokken was:

Wereld Verteldag

20 maart was het Wereld Verteldag. 21 maart werd door de bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen, in het museum, een vertelavond georganiseerd.

Opening TIP (toeristisch informatiepunt)

18 april is de TIP geopend in het museum door wethouder Simonse.

IJzendijke vitaal

14 mei is door de Dorpsraad van IJzendijke "IJzendijke Vitaal" georganiseerd in het Mauritshof. Vrijwilligers van museum Het Bolwerk waren daarbij aanwezig om donateurs en vrijwilligers te werven..

Folkloristische Dag

20 juli was het Folkloristische dag in IJzendijke. Het museum was geopend voor bezoekers en er stond een kraam voor het museum waar artikelen uit de museumwinkel werden verkocht.

Open Monumentendag

14 en 15 september was het museum geopend voor bezoekers. De toegang was gratis.

Bevrijdingsweekend

19 en 20 oktober IJzendijke Bevrijd 2024. 80 jaar vrijheid herdenken en vieren. Beide dagen had het museum in de katholieke kerk een compartiment tot zijn beschikking Dit compartiment werd samen gedeeld met de collega's van het For Freedom Museum in Ramskapelle (BE). Bezoekers konden gratis een film in het museum komen bekijken. Een film met interviews met mensen die als kind de oorlog hebben meegemaakt. Daarnaast waren ook beelden te zien van vliegtuigen die over Zeeuws-Vlaanderen vlogen. Beide dagen was het museum gratis toegankelijk.

Bolwerk geeft een rondje

1 mei, 1 juni, 7 juli, 27 oktober en 28 december bood museum Het Bolwerk bezoekers een gratis rondleiding aan. De bezoekers betaalden een toegangskaartje en het museum de rondleiding door een museumgids.

Uit in de Zwinstreek: 9, 16, 23 en 30 oktober

Ontdek Museum Het Bolwerk samen met een gids! Je komt meer te weten over hoe de bewoners van de Zeeuws-Vlaamse grensstreek zich in de loop der eeuwen verdedigden tegen vijandige aanvallen. Het verhaal begint bij het Romeinse Castellum in Aardenburg en eindigt bij de bunkers van de Tweede Wereldoorlog. Het zwaartepunt van de collectie ligt op de Staats-Spaanse Linies, een uniek complex van vestingsteden, forten, schansen en linies.

Welkom nieuwe inwoners van IJzendijke

5 oktober heeft de Ondernemersvereniging IJzendijke in samenwerking met museum Het Bolwerk een middag georganiseerd om nieuwe inwoners van IJzendijke welkom te heten.

Vrijwilligers

Vrijwilligersbijeenkomsten

Zonder vrijwilligers geen draaiend museum. Museum Het Bolwerk werkt met een groep van rond de 25 vrijwilligers, inclusief het bestuur en de leden van het Kenniscentrum. Onder de vrijwilligers zet een aantal mensen zich in het bijzonder in als gids, klusser, baliemedewerker, schoonmaker. Met elkaar houden wij het museum draaiende. In 2024 heeft het Kenniscentrum zich in het bijzonder ingezet om inhoudelijk de tentoonstelling ter herdenking van het 400 jaar geleden overlijden van Prins Maurits voor te bereiden en fysiek mogelijk te maken door ook aan het klussen hun bijdrage te leveren. In december 2023 kregen alle vrijwilligers namens de Vereniging Zeeuwse Musea een Zeeuwse Museumpas. De vrijwilligers konden gedurende 2024 en kunnen in 2025 daarmee gratis de deelnemende musea bezoeken.

Museum Het Bolwerk organiseerde in 2024 iedere 6 weken een koffie-uurtje voor de vrijwilligers. Elke belangstellende vrijwilliger kon het museum binnen lopen voor een praatje en de meest actuele ontwikkelingen uitwisselen rondom museum Het Bolwerk. Alle koffie-uurtjes was er een lid van het bestuur aanwezig.

22 maart was er een vrijwilligersbijeenkomst. Tijdens deze bijeenkomst werd het vrijwilligersbeleid besproken. Iedere vrijwilliger heeft een folder van het beleid ontvangen. De vrijwilligers werden er attent op gemaakt dat zij kunnen deelnemen aan diverse cursussen die door het Zeeuws Erfgoed worden georganiseerd. De activiteiten uit het jaarverslag van 2023 werden doorgenomen. Tevens werd er gekeken naar de activiteiten van 2024 en 2025. Een lid van het Kenniscentrum vertelde waar zij mee bezig zijn. Verder kwamen nog aan bod:

1. de Vereniging Musea West Zeeuws-Vlaanderen. Er werd uitleg gegeven over het samenwerkingsverband tussen de 4 musea Het Visserijmuseum, Het Bolwerk, Belfort en Cultuurforum Aardenburg. Deze samenwerking zorgt voor een kwaliteitsborging en heeft een trekkersfunctie. Ook met promotionele activiteiten versterken zij elkaar.
2. BMC, een onderzoeksbureau. Het bureau werkt momenteel een museumvisie uit voor de gemeente Sluis. Het eindrapport wordt eind juni aan de raad gepresenteerd.
3. Gastvrij Zeeuws Vlaanderen. Deze organisatie heeft de opdracht het toerisme in Zeeland te spreiden en over alle locaties en seizoenen.

1 november werd er een uitje voor de vrijwilligers georganiseerd.

De vrijwilligers werden door een bus opgehaald met als bestemming Museum Schooltijd in Terneuzen. Na de kennismaking, onder het genot van een kopje koffie/thee met appelgebak, werd de groep in tweeën gesplitst voor een rondleiding met een gids. Met bewondering hebben wij de omvangrijke collectie aanschouwd. Na het bezoek aan het museum hebben wij de middag, met een hapje en een drankje, afgesloten bij Grand Café – Restaurant De Graanbeurs. Waarna wij, terugkijkend op een geslaagde, gezellige middag, weer teruggekeerd zijn naar IJzendijke.

21 december was er voor de vrijwilligers een kerstborrel i.p.v. het koffie-uurtje.

De voorzitter bedankte iedereen voor zijn/haar inzet. Iedere vrijwilliger kreeg een kerstpakketje. Deze pakketjes werden verzorgd door De Groene Polderwinkel in Schoondijke.

Arrangementen

Er zijn verschillende arrangementen, die op aanvraag kunnen worden samengesteld. Maatwerkactiviteiten voor families, serviceclubs, vrouwenorganisaties, ouderenbonden etc. kunnen georganiseerd worden. Rondleidingen in het museum en daarbuiten, door West-Zeeuws Vlaanderen onder leiding van museumgidsen zijn mogelijk, eventueel met uitbreiding van een bezoek aan een horecagelegenheid. Indien nodig worden de vrijwilligers verzocht hierbij te assisteren.

Samenwerking binnen IJzendijke

Museum Het Bolwerk neemt een bijzondere plaats in IJzendijke in. Het dankt zijn bestaan uiteraard aan het ontstaan van IJzendijke in de 80-jarige oorlog. En het gebouw waarin museum Het Bolwerk is gevestigd deed in vroegere tijden dienst als gouverneurswoning. Nog een belangrijk gebouw in IJzendijke is de Mauritskerk: prins Maurits gaf toestemming voor de bouw – van 1612-1614 – van het eerste kerkgebouw in Zeeland dat specifiek voor de protestantse eredienst werd gebouwd. De medewerkers / vrijwilligers van museum Het Bolwerk openen en sluiten als service aan het kerkbestuur gedurende de openingstijden van het museum (met uitzondering van de zondag en in de wintermaanden) de deur van de kerk. Groepen die een rondleiding met een gids door het museum of door IJzendijke wensen kunnen ook worden rondgeleid door de kerk.

De Stichting IJzendijke Bevrijd en museum Het Bolwerk zijn overeengekomen dat er een maquette over de Tweede Wereldoorlog in het museum is geplaatst. Een indrukwekkende maquette van de boerderij van De Dobbelaere aan de Isabellaweg, enkele seconden voor de ontploffing op 20 oktober 1944. Achteraf bleek dit de grootste, ongewilde explosie van de gehele veldtocht van Normandië tot Berlijn. Dankzij dit beeld van de boerderij kunnen wij nu zien waar en wie kort voor de ontploffing op welke plek was. “Nu kunnen de makers hun verbeelding en vertaling van de verhalen die ze hebben gehoord aan ons doorgeven”, aldus burgemeester Marga Vermue van de gemeente Sluis. “Zo is het niet alleen meer de verbeelding van een verhaal van iemand.” De maquette zal tot 2028 te bewonderen zijn.

Educatie

Door enkele musea, waaronder museum Het Bolwerk, in de gemeente Sluis zijn voor leergroepen in het basisonderwijs op maat gemaakte educatieve programma's ontworpen. In de klas worden de leerlingen voorbereid op wat ze van ieder museum kunnen verwachten. Daarna gaan ze op onderzoek uit naar het verhaal over hun eigen leefomgeving en de dingen die daarover verzameld en bewaard zijn in een museum. De manier om daarmee vertrouwd te raken is kijken, luisteren, aanraken, spelen, onderzoeken, vragen en er zelf over kunnen vertellen. In september is er op de scholen in IJzendijke een proefles gegeven aan groep 7 en 8. Het onderwerp van deze les was “80 jaar oorlog en Prins Maurits”. N.a.v. de proeflessen komt er een lesboekje voor museum Het Bolwerk met als voorbeeld het lesboekje van Cultuurfórum Aardenburg. Vanuit de Vereniging voor Musea in de gemeente Sluis is er een subsidiebedrag van €3000,-- speciaal voor educatie gereserveerd.

De les voor groep 7 en 8 van de basisscholen is ook aangemeld bij het Zeeuwse initiatief “Reizen in de Tijd” en kan daardoor door scholen binnen en buiten Zeeland aangevraagd worden om in de klas te geven en Museum Het Bolwerk te bezoeken.

Samenwerking buiten IJzendijke

Vereniging Musea West Zeeuws Vlaanderen

Eind 2021 is de Vereniging Musea West Zeeuws Vlaanderen opgericht. Alle 12 musea die reeds met elkaar samenwerkten zijn lid geworden van de vereniging. Belangrijkste doel van de vereniging is het op een kwalitatief hoger niveau voor het voetlicht brengen van het cultureel erfgoed in West-Zeeuws

Vlaanderen door samen te werken op pr-, educatief- en vrijwilligersgebied. Per 1 januari wordt de Stichting Musea Sluis opgericht. De VMWZV zal door onderstaande veranderingen nog blijven bestaan tot 31 december 2025.

Voortgang inrichting museale bestel in de gemeente Sluis

Marco van Vulpen en Rosa Vrijhof van BMC, adviesbureau, hebben onderzoek gedaan. Er zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd waarbij zij alle betrokken musea steeds hebben bijgepraat. Zij stellen voor een stichting exploitatiebeheer op te richten met 5 FTE personeel voor de 4 gecertificeerde musea. Dit zijn museum Het Bolwerk in IJzendijke, Cultuurforum Aardenburg, Visserijmuseum in Breskens en Het Belfort in Sluis. Evt. sluit Vlaemsch Erfgoed in Groede, zodra zij zijn gecertificeerd, hier bij aan. De kosten zoals huisvestings-, organisatie- en personeelskosten zullen dan worden betaald door de gemeente Sluis. Met de inkomsten zoals betalende bezoekers, lezingen, groepsarrangementen en winkelverkoop die de musea hebben zullen de overige kosten, PR en marketing, moeten worden betaald. De baliebezetting zal voornamelijk door vrijwilligers worden gedaan. In september is dit voorstel in een gemeenteraadsvergadering besproken. Voorwaarde is dat alle 4, evt. later 5, de musea moeten meedoen. Begin december heeft de gemeenteraad het voorstel goedgekeurd. 2 à 3 mensen, kwartiermakers, zullen in 2025 de plannen uitwerken zodat 1-1-2026 de Stichting Musea Sluis van start kan gaan.

In 2022 heeft museum Het Bolwerk zich aangemeld als partner van Geopark Schelde Delta. Het grensoverschrijdend samenwerkingsverband met intussen meer dan 160 aangesloten partners in Nederland en Vlaanderen beoogt op basis van de unieke ligging van het Vlaams-Nederlandse getijdengebied van de Schelde het UNESCO Global Geopark keurmerk te verkrijgen. Zijn ontstaansgeschiedenis, rijke cultuurhistorie en voortdurend gevecht tussen mens en water zijn overal tastbaar en hebben zijn sporen nagelaten. Het schildje als partner van Geopark Schelde Delta is al aan de deur gespijkerd. 1x per kwartaal wordt een gezamenlijk overleg georganiseerd. De uitslag van de aanvraag bij de UNESCO kan makkelijk 2 jaar duren.

Zwinstreek

De Zwinstreek is sinds 13 oktober 2023 in Vlaanderen erkend als Landschapspark en een grensoverschrijdend project. De Vlaamse regering financiert het initiatief, de gemeente Sluis draagt financieel bij aan de bureaukosten. Vlaanderen stelt geen geld beschikbaar voor initiatieven op Nederlands grondgebied. Vlaams-Nederlandse initiatieven kunnen gefinancierd worden met EU-gelden. Er zijn 4 inhoudelijke krachtlijnen vastgesteld. Een daarvan, het verhalend Landschapspark, besteedt o.a. aandacht aan Cultureel Erfgoed. Indien financieel en organisatorisch mogelijk biedt dat in de toekomst wellicht kansen voor Het Bolwerk.

Bedrijfsvoering

De basis (interne processen) moeten op orde zijn willen wij als museum gesteld staan om de visie en missie van museum Het Bolwerk uit te voeren. Het Kwaliteitskader Museum Het Bolwerk 2021-2025 is daarbij leidend. In dit kader zijn de 17 voor museum Het Bolwerk uitgewerkte normen van de Museumvereniging opgenomen, vastgesteld en op basis daarvan is het predicaat Erkend Museum verstrekt. Aan de hand van het Kwaliteitskader voert het bestuur de daarin vastgelegde afspraken uit, evalueert deze en stelt ze minstens eenmaal per jaar bij. In 2023 is daarmee gestart. Er is een bestuursreglement opgesteld aan de hand waarvan de taken zijn verdeeld onder de bestuursleden.

Samenstelling bestuur

Het bestuur bestond per 1 januari 2024 uit:

Annie de Lijzer, voorzitter

Ineke Boer, secretaris

Maja Audenaerde penningmeester

Frans Brouwers, bestuurslid

Rineke Reijnders, bestuurslid

Koen Willems, bestuurslid

Museum Het Bolwerk heeft ½ FTE formatie, verdeeld over twee algemeen medewerkers: Monique de Vriend en Lilian Bos.

Opleidingen

Alle vrijwilligers en vaste medewerkers worden in staat gesteld opleidingen te volgen die van belang zijn voor hun huidige werkzaamheden of toekomstige werkzaamheden. Zeer belangrijk in deze tijd van verdergaande digitale ontwikkelingen. De vaste medewerkers hebben diverse cursussen gevolgd, o.a. BHV, gastvrouw van de Zwinstreek en Atlantis. Verder heeft een van de vrijwilligers de cursus "Feedback" gevolgd en heeft de voorzitter van het bestuur de cursus "Samen nieuwe vrijwilligers vinden" gevolgd. Daar werd het advies gegeven om het spel "Joint he Jam!" te gaan spelen. Het *Join the Jam!* Jam Cultures Spel geeft inzichten, inspiratie en handvatten om de kracht van diversiteit in organisaties beter te benutten en mate van inclusie te vergroten. Wat voor cultuur is er in de organisatie en wat voor cultuur wil je nastreven in jouw organisatie. Afgesproken wordt dat wij het spel, begin 2025, met het bestuur, leden van het kenniscentrum, gidsen en vaste medewerkers gaan spelen.

Public Relations

Uiteraard is reclame maken belangrijk. Wij doen dat zo efficiënt mogelijk: wat is onze doelgroep, hoe bereiken wij die en wat zijn de kosten?

Museumwinkel

Het aanbod van producten is in de loop van 2024 verder uitgebreid, o.a. met historische (kook)boeken en kinderboeken.

Donateurs

In 2024 zijn wij gestart met het werven van donateurs. Eind 2024 hadden wij 6 donateurs.

Jaarfolder

Jaarlijks brengt het museum een nieuwe folder uit.

Er is dit jaar huis-aan-huis in IJzendijke een flyer verspreid. Met als doel het werven van vrijwilligers en donateurs, aandacht te vestigen op onze museumwinkel en de activiteiten die in museum Het Bolwerk plaatsvinden.

Met de 11 andere West-Zeeuws Vlaamse Musea hebben wij dit jaar gezamenlijk geadverteerd in De Badkoerier en op de achterkant van de fietskaart met fietsroutes die zich ook uitstrekken tot over de grens. Ook hebben alle aangesloten musea een beachflag voor de deur geplaatst met gezamenlijke reclame. Reeds vier jaar geleden is er op de stranden op de reclameborden eveneens een gezamenlijke advertentie geplaatst.

Daarnaast hebben wij geadverteerd in het blad Neos, het netwerk van ondernemende senioren in België. Daarmee trekken wij veel bezoekers uit België naar ons museum.

De Stichting Gastvrij Zeeuws Vlaanderen heeft ook in 2024 extra geld van de gemeente Sluis gekregen om de musea meer te promoten in en buiten de streek.

Alle, door het museum, georganiseerde activiteiten stonden ook vermeld in Rondje West. Een lokale krant. Helaas zijn de makers van deze krant er halverwege 2024 mee gestopt.

Museum Het Bolwerk was ook terug te vinden op de website uitinzeeland.nl.

SamenSluis

De Gemeente Sluis heeft in 2023 het platform SamenSluis opgericht. Met het platform SamenSluis wil men een online plek creëren waarop alles wat er in de buurt of kern gebeurt ook gevonden kan worden. Al deze kennis, ideeën, hulpvormen, krachten en talenten vormen samen de gemeente én de inspiratie voor de naam van het platform: SamenSluis. Ook op dit platform is museum Het Bolwerk te vinden met de aankondigingen van zijn lezingen en kinderactiviteiten.

Reclameborden

Een aantal jaren geleden zijn er borden geplaatst in het kader van een Interreg (grensoverschrijdend)-programma bij belangwekkende plaatsen in het landschap met uitleg over de Staats-Spaanse linies. De borden waren in de loop van de jaren vervuild en vernield. Door de inspanning van museum Het Bolwerk zijn zij in 2024 hersteld.

Nieuwsbrief

In 2024 zijn er geen nieuwsbrieven verstuurd.

Gastvrij Zeeuws-Vlaanderen

Gastvrij Zeeuws-Vlaanderen.nl is een initiatief van Stichting Gastvrij Zeeuws-Vlaanderen, uitvoeringsorganisatie voor bezoekersmanagement en gastheerschap in de gemeente Sluis. Op deze website staat veel informatie over West Zeeuws-Vlaanderen. O.a. over IJzendijke en museum Het Bolwerk. Door de nieuwe opzet van het museale bestel per 1-1-2026 zal de stichting Gastvrij Zeeuws-Vlaanderen €50.000,-- ontvangen voor het opzetten van het project "Reizen in de tijd". Hierbij komt de gehele geschiedenis van West Zeeuws-Vlaanderen in beeld met de nadruk op alle musea in de streek.

Subsidieaanvragen

Zonder subsidie kan het museum niet bestaan. Elk jaar vraagt het museum bij de gemeente Sluis een exploitatiesubsidie aan, die ook wordt toegekend. Daar is het museum zeer mee geholpen, zonder deze subsidie heeft het museum geen bestaansrecht. Bij onze pr-uitingen wordt dan ook de gemeente Sluis vermeld als subsidieverstrekker. Vanuit die subsidie moet museum Het Bolwerk de exploitatiekosten betalen, zoals: de huur, energielasten, verzekeringen, abonnementen, personeelslasten, kleine onderhoudskosten, etc. Daarnaast haalt het museum inkomsten uit betalende bezoekers, lezingen, groepsarrangementen, winkelverkoop etc.

In april is er gestart met het aanvragen van subsidies die bestemd zijn voor de nieuwe tentoonstellingen in het museum en het organiseren van het Mauritsjaar / Mauritsfestijn in 2025. Eind december was er €39.750,-- toegezegd. De subsidieaanvragen lopen nog door in 2025.

Mauritsjaar / Mauritsfestijn

In de loop van 2024 is er gestart met de voorbereidingen voor het organiseren in 2025 van het Mauritsjaar en het Mauritsfestijn. Dit ter ere van de herdenking van het overlijden van Prins Maurits van Oranje 400 jaar geleden. In het museum komt een nieuwe tentoonstelling. Geheel gewijd aan Prins Maurits. Het Mauritsjaar zal Zeeuws-Vlaams breed worden georganiseerd. Diverse musea en Heemkundige Kringen zullen er aan mee werken. Om goed te kunnen samenwerken is er een commissie benoemd. Deze commissie is al diverse malen bijeen gekomen. Subsidie voor het Mauritsspektakel wordt Zeeuws-Vlaams breed aangevraagd bij diverse instanties.

Podcast

In september is er gestart met het opnemen van een podcast over Prins Maurits. Medewerking hieraan verlenen Nico Declerck van Mijn Klein West-Vlaanderen, Marc Buise van De Vier Ambachten, Jos de Putter van de Vereniging tot Behoud van de Historie van Philippine en Monique de Vriend, algemeen medewerker van museum Het Bolwerk en het Kenniscentrum. De podcast is in delen opgenomen. Deel 1 en 2 zijn opgenomen in het museum. De bibliotheek was hier een geschikte ruimte voor. Deel 3 en 4 zijn op diverse locaties opgenomen. Deel 5 zal in februari 2025, op locatie, worden opgenomen om de puntjes op de i te zetten. Podcastmaker Nico Declerck zal alles verwerken. De verwachting is dat de podcast in april 2025 te beluisteren is. Ook verschijnt er naar aanleiding van de Zeeuws-Vlaams brede tentoonstelling een publicatie, waaraan alle 6 deelnemende musea en 4 heemkundige kringen hun bijdrage hebben geleverd.

Bezoekersaantallen

Het bezoekersaantal in 2023 bedroeg 2049 betalende bezoekers. Dit jaar was het aantal bezoekers 2347, waarvan 391 gratis bezoekers. Dit betekent een daling ten opzichte van 2023 met 93 bezoekers.

Financiën

Deze worden vastgelegd in het financieel jaarverslag.

I.v.m. de hoge energiekosten ontvangen wij in 2025 wij eenmalig een tegemoetkoming van € 15.000,--.

Plaats: IJzendijke

Annie de Lijzer,

Datum:

Ineke Boer,

Voorzitter

Secretaris